

Aan

Minister VWS
Minister LZS

Deadline: 10 mei 2023

nota

Kamerbrief versterking van de eerstelijns

TER BESLISSING

Directoraat Generaal
Curatieve Zorg
Directie Curatieve Zorg
Team B

Opgesteld door

Datum

20 maart 2023

Kenmerk

3568146-1046064-CZ

Uw kenmerk

Zaaknummer

1046064

Bijlage(n)

8 (brief + 7 bijlagen)

1. Aanleiding

Op 16 maart 2023 is een brief aan de Tweede Kamer gestuurd over de voortgang en eerste wapenfeiten van het IZA. Met bijgevoegde brief wordt verder ingezoomd op de ontwikkelingen en uitdagingen in de eerste lijn ten aanzien van de toegankelijkheid en kwaliteit en de samenwerking die nodig is voor het versterken van de eerste lijn. De focus van de brief ligt op het brede visietraject en hoe specifieke vraagstukken binnen sectoren, lopende sectoroverstijgende initiatieven en het aanpassen van randvoorwaarden daaraan bijdragen. Daarnaast wordt er ook een groot aantal moties en toezeggingen afgedaan.

2. Geadviseerd besluit

- Het advies is om bijgevoegde brief over de eerste lijn na het meireces aan de Tweede Kamer te sturen.
- Het advies is om de brief vanuit de minister van VWS en de minister voor LZS gezamenlijk te sturen.
- Voor het besluit kunt u met twee punten rekening houden:
  - Is er in de brief voldoende aandacht voor de spanning tussen meer regie en samenwerking enerzijds en professionele autonomie anderzijds?
  - De visievorming wordt ruim voor december afgerond, zodat de visie op het BO IZA van december 2023 voor akkoord voorgelegd kan worden.

3. Kernpunten

Het is noodzakelijk dat de eerste lijn verandert om met de beschikbare mensen de toenemende zorgvraag op te vangen en de kwaliteit en toegankelijkheid te waarborgen. Er zijn scherpe keuzes nodig. Met alle veldpartijen is een traject ingezet om te komen tot een visie hoe de eerstelijnszorg er uit moet zien in 2030 om deze keuzes te kunnen maken. Zodat er in 2030 een duurzaam toegankelijke eerste lijn is waarbinnen zorgverleners optimaal hun werk kunnen doen en nauw met elkaar samenwerken voor de patiënten waarvoor dit nodig is. Dit betreft zowel de intercollegiale en lokale samenwerking als regionale samenwerkingsverbanden.

Gelijktijdig aan het visietraject worden er binnen de eerstelijnssectoren al stappen gezet, wordt de samenhang en samenwerking verbeterd en worden de randvoorwaarden hiervoor op orde gebracht. In de brief wordt toegelicht welke stappen dit zijn. Daarnaast wordt een aantal moties en toezeggingen over de eerstelijnszorg afgedaan.

Met de brief worden de volgende bijlagen en rapporten meegestuurd:

- Leidraad 'Meer tijd voor de patiënt', ZN, LHV, Ineen
- Eindrapportage versnellingstraject 'meer tijd voor de patiënt' huisartsenzorg
- Leidraad bij actieplan werkdruk 'Avond-, nacht- en weekenddiensten'
- Effectiviteit van digitale zorgtoepassingen in de huisartsenzorg, Universiteit van Maastricht
- Analyse markteffecten opheffen beperking paramedische zorg, NZa
- Handreiking versterken van de netwerksamenwerking in de geboortezorg
- Handreiking specifiek over het vormgeven van een Integrale Geboortezorg Organisatie (IGO)

Datum

4 april 2023

Kenmerk

3568146-1046064-CZ

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek

De leden van de Tweede Kamer hechten aan een goed werkende eerste lijn, met zo veel mogelijk ruimte voor de zorgverleners om goede zorg te leveren, het belonen van samenwerking, inzet op preventie, financieren van innovatieve zorg, met zo min mogelijk administratieve en zonder dat commerciële belangen de overhand krijgen.

Het versterken van de eerste lijn is een belangrijk onderdeel van IZA.

Er staat een commissiedebat Wijkverpleging ingepland op 11 mei 2023 en een commissiedebat Eerstelijnszorg op 5 juli 2023.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie

Het belang van het versterken van de eerstelijnszorg wordt breed gedeeld. Het lukt steeds beter om met de partijen in de kerngroep het goede gesprek over de eerstelijnszorg te voeren (PFN, InEen, NHG, LHV, ZN, ActiZ, V&VN, Zorgthuisnl, KNMP, KNGF, PPN, Verenso, NVAVG, VNG). Er is gedeeld eigenaarschap ontstaan, partijen delen de urgentie en de opgave om gezamenlijk aan een sterkere eerste lijn te werken en er is op een aantal belangrijke punten (o.a. organisatie) een steeds sterker gedeeld beeld over waar we naartoe moeten bewegen.

c. Financiële en personele gevolgen

Voor de benoemde activiteiten en onderzoeken in het kader van het IZA is reeds geld gereserveerd binnen de transformatiemiddelen en er is een envelop uit het coalitieakkoord beschikbaar. Indien activiteiten leiden tot aanpassingen van het pakket (basiszorgverzekering), zal financiële besluitvorming in dat kader plaatsvinden.

d. Juridische aspecten haalbaarheid

De brief bevat geen nieuwe wijzigingen van wet- en regelgeving.

e. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

Binnen VWS: PZo, GMT, Z, LZ, PG, IGJ en NZa.

Extern zijn onderdelen van de brief getoetst bij diverse partijen in de eerste lijn.

Het stuk over de visievorming is getoetst onder de 15 partijen die deelnemen aan de visievorming.

f. Gevolgen administratieve lasten

Een van de onderdelen van het visietraject eerstelijnszorg is te komen tot een toekomstbestendige samenwerking en een daarbij passende bekostiging met minder administratieve lasten.

Datum

4 april 2023

Kenmerk

3568146-1046064-CZ

g. Toezeggingen (op volgorde van de brief)

De volgende toezeggingen en moties worden in deze brief afgedaan:

- Toezegging: Een brief over passende zorg inzake versterking van de basiszorg met daarin aandacht voor de rol van de huisarts;
- Toezegging: Een brief over de acties en voortgang van de versterking van de eerstelijnszorg.
- Motie Ellemeet en Bevers over structurele financiering voor innovatieve initiatieven zoals de WijkKliniek en de ouderenpraktijk in Velp.
- Motie Pouw-Verweij en Van den Berg over 'concrete afspraken over tijd en tarieven om het vertrouwen van de huisarts te winnen'.
- Motie Kuzu c.s. over 'actief sturen op verbetering van de punten van zorg die door de huisartsen zijn aangedragen.
- Motie Ellemeet en Kuiken 'in overleg met gemeenten afspraken maken over extra huisvesting van huisartsenpraktijken'
- Motie Hijink en Van den Berg over 'onderzoeken wat er nodig is om de kwalijke praktijken van commerciële overnames van huisartsenpraktijken aan te pakken'
- Motie Pouw-Verweij en Bikker over het onderzoeken van de mogelijkheden om na een ziekenhuisopname zorg op maat te verlenen in de eerste lijn.
- Motie Den Haan en Van Esch over onderzoeken hoe beter ingezet kan worden op beroertepreventie met preventieve opsporing en de inzet van DOAC's.
- Motie Den Haan en Kuzu over in gesprek gaan over meer inzet op preventieve opsporing van beroertes en informeren over de concrete vervolgstappen.
- Toezegging: een beleidsreactie op het verkennend onderzoek van Significant naar paramedische zorg binnen de Wlz.
- Motie Ellemeet, Hijink en Paulusma over een handreiking met basisprincipes voor het vormgeven van een IGO, waarbij samenwerking en gelijkwaardigheid geborgd blijft.
- Motie Bikker over inspanningen om hospices niet door een financiële ondergrens zakken.

h. Fraudetoets

De fraudetoets vindt plaats wanneer wet- en regelgeving daadwerkelijk wordt gewijzigd en wanneer de substantiële wijzigingen in de bekostigingssystematiek daadwerkelijk worden doorgevoerd. Dat is nu niet het geval.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Tot personen herleidbare gegevens op deze nota zijn onleesbaar gemaakt in verband met de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.